

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІПФ НАН України

Олександр Лебедь
Олександр ЛЕБЕДЬ

« 15 » квітня 2026 року

**ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ
для здобуття ступеня доктора філософії
Інституту прикладної фізики НАН України
на 2026 рік**

Ухвалено
Вченою радою ІПФ НАН України
протокол № 4 від 15.04.2026

СУМИ - 2026

1. Загальні положення

- 1.1 Провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та надання освітніх послуг шляхом підготовки фахівців через аспірантуру в Інституті прикладної фізики НАН України (далі – Інститут) здійснюється відповідно до наказу МОН України від 03.07.2023 №278-л про переоформлення Інституту прикладної фізики НАН України ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем.
- 1.2 Правила прийому на навчання в аспірантурі Інституту прикладної фізики НАН України у 2026 році (далі – Правила прийому) розроблені Науково-методичною радою Інституту відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 №502) та Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом МОН України від 26.02.2026 р. № 373.
- 1.3 Правила прийому на навчання в аспірантурі Інституту прикладної фізики НАН України у 2026 році затверджуються рішенням вченої ради ІПФ НАН України, розміщуються на офіційному веб-сайті Інституту (<http://iap.sumy.org/>) та у Єдиній державній електронній базі з питань освіти (далі – ЄДЕБО) і діють до затвердження відповідних правил протягом календарного 2026 року. До чинних Правил прийому за необхідності вносяться зміни (у вигляді додатків) для узгодження із законодавчими і нормативно-правовими документами України, відомчими актами НАН України та установчими документами Інституту.
- 1.4 Правила прийому визначають, зокрема:
  - порядок і строки реєстрації електронного кабінету вступника в ЄДЕБО, подання електронних заяв та прийому документів для участі у конкурсному відборі на навчання в аспірантурі Інституту;
  - процедуру організації та проведення конкурсного відбору на навчання в аспірантурі Інституту;
  - порядок і строки проведення вступного випробування в Інституті;
  - процедуру зарахування до аспірантури Інституту.
- 1.5 Прийом на навчання до аспірантури Інституту здійснюється на конкурсній основі.
- 1.6 У 2026 році Інститут оголошує прийом до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю **Е5 Фізика та астрономія**, галузь знань **Е Природничі науки, математика та статистика** за освітньо-науковою програмою «Фізика» (далі – ОНП «Фізика») та відповідно до ліцензії у межах ліцензованого обсягу (Ліцензований обсяг на 2026 р.– 4 особи). Акредитація освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в Інституті прикладної фізики НАН України проведена Національним агентством якості вищої освіти України діє до 10.06.2026 року (Додаток 1).

1.7. Організацію прийому вступників здійснює приймальна комісія Інституту, яка діє згідно з Положенням про приймальну комісію Інституту прикладної фізики НАН України.

2. Вимоги до рівня освіти вступників до аспірантури

2.1. На навчання до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймають осіб, які здобули вищу освіту за освітнім ступенем «магістр» (освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст») – 7 рівень Національної рамки кваліфікацій (НРК7).

2.2. Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році визначено, що охочі вступати на навчання для здобуття ступеня доктора філософії повинні скласти:

- **єдиний вступний іспит** або ЄВІ що містить тест із загальної навчальної компетентності (ТЗНК) і тест з іноземної мови (англійської, німецької, французької або іспанської на вибір вступника),
- **єдине вступне випробування з методології проведення наукових досліджень** (ЄВВ), які проводяться Українським центром оцінювання якості освіти.

2.3. Умовою допуску до вступного випробування в Інституті є успішне складання ЄВВ у 2025 або 2026 роках (з оцінкою не менше ніж 100 балів), та успішне складання ЄВІ в 2024, або 2025, або 2026 роках (мінімальна сума оцінок тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ та тесту з іноземної мови ЄВІ не може бути менше ніж 300 балів), , співбесіда з іноземної мови замість ЄВІ (спеціальні умови) -150 балів..

Детальну інформацію щодо умов проведення ЄВІ та ЄВВ у 2026 році відповідно до Календарного плану організації та проведення ЄВІ і ЄВВ для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, доктора мистецтва, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 09 березня 2026 року № 424, можна отримати за посиланням: [ВСТУПНІ ДО АСПІРАНТУРИ | Український центр оцінювання якості освіти](#) .

Основний період реєстрації для участі в ЄВІ та ЄВВ триватиме із **23 квітня до 14 травня 2026 року** включно.

У другий період реєстрації - додатковий період (26–28 травня) матимуть змогу зареєструватися для складання ЄВІ / проходження ЄВВ ті особи, які не змогли цього зробити під час основного періоду реєстрації. У цей період можна внести також зміни до реєстраційних даних учасників вступних випробувань, які зареєструвалися в основний або другий період реєстрації.

2.4. Реєстрацію осіб, які бажатимуть узяти участь у вступних випробуваннях, буде проводити приймальна комісія Інституту за умови особистої присутності вступника та/або дистанційно. (Відповідальною особою за реєстрацію: Ворошило Олексій Іванович +38 (0542) 22 46 08).

Інформацію про дату, місце, час проведення вступних випробувань на основну сесію ЄВІ / ЄВВ буде зазначено в запрошенні-перепустці, розміщеній на інформаційній сторінці [«Кабінет учасника вступних випробувань до аспірантури»](#), створеній на офіційному веб-сайті Українського центру оцінювання

якості освіти, не пізніше ніж 19 червня 2026 р., а до 19 серпня 2026 р., – для додаткової сесії.

Після цього вступник реєструє електронний кабінет вступника в ЄДЕБО на вебсайті за адресою <https://vstup.edbo.gov.ua/>

Реєстрація електронних кабінетів вступників розпочинається 01 липня. Електронні кабінети вступників працюють до 15 жовтня включно.

З електронного кабінету вступника подаються заяви про допуск до конкурсного відбору, на участь в оцінюваннях у закладі вищої освіти, підтверджується вибір місця навчання. Лише в консультаційному центрі приймальної комісії закладу вищої освіти особи можуть зареєструвати електронний кабінет вступника за наявності розбіжностей даних в ЄДЕБО та в документах.

ЄВІ та ЄВВ проходять дві сесії: основна: 14–29 липня та додаткова: 24–28 серпня 2026 року.

Оголошення результатів основної сесії вступних випробувань відбудеться до 07 серпня 2026 р., а додаткової – до 04 вересня 2026 р.

- 2.5. Прийом на навчання для здобуття вищої освіти осіб без громадянства здійснюється згідно із Законами України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», «Про встановлення додаткових правових та соціальних гарантій для громадян Республіки Польща, які перебувають на території України»; постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 729 «Питання здобуття вищої освіти деякими категоріями осіб».
- 2.6. Особи без громадянства (включаючи осіб без громадянства, які звернулися із заявою про визнання їх біженцем, осіб, які звернулись за захистом в Україні та надали довідку про звернення за захистом в Україні, зразок якої затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07 вересня 2011 року № 649, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 жовтня 2011 року за № 1146/19884) (далі - іноземці) можуть прийматись на навчання для здобуття вищої освіти за кошти фізичних та/або юридичних осіб, якщо іншого не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами між закладами вищої освіти про міжнародну академічну мобільність.
- 2.7. Громадяни Російської Федерації, Ісламської Республіки Іран, Республіки Білорусь та Корейської Народно-Демократичної Республіки, які не мають посвідки на постійне проживання в Україні, приймаються на навчання за індивідуальним дозволом МОН. Громадяни Російської Федерації, Республіки Білорусь, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України та отримали статус учасника бойових дій відповідно до Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни іноземцям та особам без громадянства, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 червня 2025

року № 719, а також діти таких громадян можуть прийматися на навчання без індивідуального дозволу МОН України України.

3. Джерела фінансування підготовки доктора філософії

3.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Інституті здійснюється в аспірантурі:

- за денною формою навчання безкоштовно – у межах кількості місць, виділених за результатами конкурсу на підготовку наукових кадрів за рахунок видатків державного бюджету України (за державним замовленням).

3.2. Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту в Інституті (за кошти державного або місцевого бюджету) на конкурсній основі відповідно до стандартів вищої освіти, якщо певний ступінь вищої освіти громадянин здобуває вперше.

3.3. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистила дисертацію або була відрахована достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування державі коштів, витрачених на її підготовку, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України «Порядок відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців» від 26.08.2015 р. № 658).

Ця вимога не застосовується до учасників бойових дій.

4. Строки та порядок прийому документів, вступних іспитів та зарахування на навчання

4.1. Для успішної реєстрації для участі в ЄВІ та ЄВВ необхідно сформувати комплект сканованих копій або фотокопій реєстраційних документів:

- заповненої заяви-анкети для оформлення екзаменаційного листка зі своїм накладеним кваліфікованим електронним підписом;
- документа, що посвідчує особу, зазначеного в анкеті-заяві;
- документа, що підтверджує інформацію про реєстраційний номер облікової картки платника податків (РНОКПП), або документа, що підтверджує причину невнесення до анкети-заяви інформації про РНОКПП;
- документа про здобутий ступінь вищої освіти (для осіб, які завершили навчання в минулі роки);
- довідки щодо планового строку завершення навчання та отримання диплома у 2026 році (для випускників 2026 року);
- фотокартки для документів (кольорової або чорно-білої) із зображенням, що відповідає досягнутому віку вступника;
- медичного висновку за формою первинної облікової документації 086-3/о (тільки у разі необхідності створення особливих (спеціальних) умов для проходження вступних випробувань).

Заповнюючи заяву-анкету з інформацією, необхідною для оформлення екзаменаційного листка, потенційні аспіранти мають указати назву іноземної мови, із якої бажають скласти ЄВІ та населений пункт, у якому планують пройти вступне випробування.

У разі дистанційної подачі документів для проходження ЄВІ вступнику потрібно надіслати скановані копії або фотокопії реєстраційних документів на електронну адресу приймальної комісії Інституту.

Вступник має право вносити зміни до реєстраційних даних, здійснивши перереєстрацію протягом часу, відведеного для реєстрації.

Для перереєстрації учаснику необхідно звернутися до приймальної комісії, повернути раніше виданий екзаменаційний листок для його анулювання та надати документ(и), що підтверджує(ють) зміну персональних даних.

У разі успішної реєстрації учаснику буде надіслано скановану копію екзаменаційного листка на електронну адресу, зазначену ним у заяві-анкеті. Оригінал екзаменаційного листка зберігатиметься в приймальній комісії. Якщо в екзаменаційному листку учасник виявить помилки, йому потрібно звернутися до приймальної комісії.

Оформлений екзаменаційний листок можна отримати особисто, звернувшись до приймальної комісії, або поштовим зв'язком, якщо учасник зазначив про таку необхідність у заяві-анкеті.

Якщо екзаменаційний листок не надійде на адресу, зазначену в заяві-анкеті, за два тижні до початку вступних випробувань, учасник має звернутися до приймальної комісії, до якої надсилав реєстраційні документи, для отримання відповідних роз'яснень.

- 4.2. Прийом документів, вступні іспити та зарахування вступників для здобуття ступеня доктора філософії проводять у строки, визначені розпорядженням Президії НАН України.

Інформацію про строки прийому документів висвітлюють в оголошенні про прийом до аспірантури Інституту, яке розміщують на веб-сайті установи (<http://iap.sumy.org/aspirantura/index/applicant/>).

- 4.3. Строки прийому заяв та документів до аспірантури Інституту:

Заяви та документи для конкурсного відбору для вступу на навчання до аспірантури ІПФ НАН України від осіб, які беруть участь у вступних випробуваннях з 3 вересня по 18 вересня 2026 року приймаються за адресою: 40000, м. Суми, вул. Проспект Свободи, 38, к. № 7 (науково-організаційний відділ):

- понеділок-п'ятниця з 9⁰⁰ до 16⁰⁰ (обідня перерва з 12³⁰ до 13¹⁵).

- субота-неділя – вихідні дні; (+380 542) 22 46 08.

e-mail: iapsumy@gmail.com, <http://iap.sumy.org/aspirantura/>

Відповідальна за прийом документів – Колесник Марина Іванівна.

- 4.4. **Спеціальними умовами** участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на основі НРК7 у 2026 році у вигляді участі в конкурсному відборі на навчання за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або іспиту з методології наукових досліджень замість ЄВВ користуються: особи, яким за рішенням приймальної комісії закладу вищої освіти відмовлено в реєстрації для участі в ЄВІ, ЄВВ 2026 року (на підставі рішення регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти, ухваленого за результатами розгляду документів вступника, здійсненого на запит приймальної комісії, що реєструє) через

неможливість створення особливих (спеціальних) умов (за умови внесення до картки фізичної особи копії медичного висновку за формою первинної облікової документації № 086-3/о «Медичний висновок про створення особливих (спеціальних) умов для проходження зовнішнього незалежного оцінювання», затвердженою наказом № 1027/900, що завірена підписом секретаря регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти і печаткою регіонального центру оцінювання якості освіти, та відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти); особи, яким на запит щодо можливості створення спеціальних умов для проходження ЄВІ, ЄВВ 2026 року регламентною комісією при регіональному центрі оцінювання якості освіти надано відмову в створенні через відсутність організаційно-технологічних можливостей (за умови внесення до картки фізичної особи відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти та медичного висновку, у якому зазначено про необхідність створення певних умов для проходження ЄВІ/ЄВВ). Особи визначених в цьому пункті категорій, які склали ЄВІ та/або ЄВВ, але не подолали поріг «склав/не склав» можуть брати участь в конкурсному відборі за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або іспиту замість ЄВВ виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

- 4.5. Необхідною умовою застосування спеціальних умов участі у вступній кампанії є наявність в ЄДЕБО картки фізичної особи із зазначенням категорії спеціальних умов та внесенням підтверджених даних (реквізити документів, що засвідчують право на спеціальні умови участі у вступній кампанії, або завантажені скановані копії таких документів у разі відсутності (недоступності) Інформації про них у державних реєстрах), а також зазначення в заяві вступника необхідності застосування спеціальних умов.
- 4.6. Прийом на навчання для здобуття вищої освіти осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія активних бойових дій, станом на день віднесення територій до відповідних категорій та які перебувають на ній або які переселилися з неї після 01 жовтня року, що передує року вступу, здійснюється з урахуванням Порядку прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на територіях, де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 березня 2021 року № 271, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2021 року за № 505/36127 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2022 року № 726) (далі - наказ № 271)
- 4.7. Строки складання вступних іспитів до аспірантури Інституту з 03 вересня по 15 вересня 2026 року встановлюється згідно з визначеними розпорядженням Президії НАН України термінами, затверджується наказом директора Інституту та оприлюднюється на веб-сайті Інституту (<http://iap.sumy.org/aspirantura/index/applicant/>).

4.8. Реєстрація заяв на участь в оцінюванні в Інституті у формі співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ, іспиту з методології наукових досліджень замість ЄВВ розпочинається з 01 липня 2026 року до 18:00 27 липня 2026 року (для вступу на місця державного або регіонального замовлення).

Співбесіда з іноземної мови замість ЄВІ, іспит з методології наукових досліджень замість ЄВВ проводяться з 28 липня до 07 серпня 2026 року.

4.9. Реєстрація заяв вступників на участь у конкурсному відборі (основна сесія), оцінювання в Інституті у формі вступного іспиту із спеціальності, розпочинається 07 серпня та закінчується о 18:00 25 серпня 2026 року.

Вступний іспит із спеціальності буде проводитися з 26 серпня до 07 вересня 2026 року.

4.10. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі про вищу освіту, за рішенням приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування у вигляді співбесід за затвердженими програмами відповідно до напрямів спеціалізації.

Інформація про строки, час і місце проведення вступних іспитів та про строки зарахування до аспірантури Інституту доводять до кожного зі вступників у індивідуальному порядку в письмовій формі (електронною поштою).

4.7. Оприлюднення рейтингового списку вступників із зазначенням рекомендованих до зарахування за кошти державного бюджету відбудеться з 08 вересня по 14 вересня 2026 року.

Якщо вступник не виконав вимоги до зарахування на місце державного (регіонального) замовлення, на яке було надано рекомендації до зарахування, інститут не пізніше 12 вересня оновлює списки рекомендованих до зарахування на місця державного (регіонального) замовлення з урахуванням їхньої черговості в рейтинговому списку вступників.

4.8. Зарахування вступників за кошти державного бюджету (початок навчання в аспірантурі) – 1 жовтня 2026 року.

5. Перелік документів, які подають вступники для участі у конкурсному відборі до аспірантури

5.1. Вступники до аспірантури Інституту НАН України подають до Приймальної комісії особисто такі документи:

- заяву в паперовій формі на ім'я директора Інституту, з вказанням своєї адреси, контактного телефону та e-mail.

Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому, наявною ліцензією на освітню діяльність за науковою спеціальністю (Е5 Фізика та астрономія), сертифікатом про акредитацію освітньо-наукової програми Інституту, а також фіксується в заяві вступника та підтверджується його особистим підписом.

- особовий листок з обліку кадрів + 2 фотокартки розміром 3x4 см;
- автобіографію;
- медичну довідку про стан здоров'я (формою № 086/о);

- копії двох дипломів та додатків до них (бакалавра та магістра (спеціаліста)) про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації.

Особи, які здобули вищу освіту за кордоном, до копії диплома обов'язково додають свідоцтво компетентного органу про визнання документа про вищу освіту відповідно до вимог «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 05.05.2015 р. № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059.

- копію паспорта (сторінки 1–2 і сторінка з відомостями про місце реєстрації) або іншого документа, що посвідчує особу та громадянство (відповідно до ст. 5 Закону України «Про громадянство України»);
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного коду вступника;
- сертифікати про складання ЄВІ в 2024, 2025 або 2026 році та ЄВВ, складеного в 2025 або 2026 році;
- копію військово-облікового документа (для військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, для призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);
- Довідку з Є-реєстру (Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів), (Резерв+, ЦНАП, Дія) про оновлення персональних даних для військовозобов'язаних (відповідно до пункту 34 Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1487);
- список опублікованих наукових публікацій і винаходів зі спеціальності разом із їхніми копіями (форма 26, список наукових робіт) (за наявності). Вступники, які не мають опублікованих наукових праць і винаходів, подають наукову доповідь (реферат) за обраною спеціалізацією, оцінений за п'ятибальною шкалою та підписаний передбачуваним науковим керівником.
Паспорт, диплом про вищу освіту та військовий квиток подаються вступником особисто.
- копію міжнародного сертифіката тестів з іноземної мови рівня не нижче B2. Подані вступниками міжнародні сертифікати з іноземної мови, що засвідчують рівень B2 або вищий, до початку вступних випробувань можуть направляти для проведення експертизи на відповідні кафедри Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України (за наявності);
- витяг з трудової книжки. Трудова книжка із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури подається аспірантом особисто в десятиденний термін після видачі наказу про зарахування в аспірантуру (за наявності);
- витяг з протоколу засідання наукової ради для осіб, рекомендованих до аспірантури радами ВНЗ;
- посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності).

- 5.2. Після завершення прийому документів приймальна комісія Інституту протягом одного робочого дня виносити рішення про допуск або не допуск до конкурсного відбору. Приймальна комісія Інституту допускає вступників до вступних випробувань на підставі вчасно поданих всіх наведених у переліку документів, результатів здачі ЄВІ та ЄВВ і може відмовити вступнику в допуску до вступних випробувань у зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.
- 5.3. У кожній заяві на участь у вступних випробуваннях вступник надає згоду на відеозапис оцінювання та оприлюднення відеозапису на сайті Інституту, а також зберігання відеоматеріалів та знеособлених письмових робіт на цих ресурсах у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань (крім вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території та /або військовослужбовців).
- 5.4. У випадку перебування особи на тимчасово окупованій території України реєстрацію електронного кабінету в ЄДЕБО та внесення інформації до нього може здійснювати представник консультаційного центру приймальної комісії за заявою особи у паперовій формі (скан-копією, фотокопією заяви), надісланою засобами електронного зв'язку.
- 5.5. Приймальна комісія інституту допускає вступників до вступного випробування на підставі поданих електронних документів та військово-облікових документів, які вступнику потрібно подати особисто до приймальної комісії, документів у паперовій формі (для зазначених категорій), і може відмовити вступнику в допуску до вступного випробування до аспірантури в зв'язку з неподанням до 21 серпня 2026 року документів: Військовозобов'язані, резервісти та призовники вносять до електронного кабінету вступника дані про номер запису в Єдиному державному реєстрі призовників, військовозобов'язаних та резервістів та унікальний електронний ідентифікатор у вигляді двовимірного штрихкоду військово-облікового документа, який приймальна комісія перевіряє за допомогою технічних засобів, які дають змогу відтворити відомості військово-облікового документа в електронній формі (зокрема, роздрукованого) у формі інформаційного повідомлення. Військово-обліковий документ, що визначає належність його власника до військового обов'язку, виданий до набрання чинності Законом України від 11 квітня 2024 року № 3633-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку» (у військовозобов'язаних та резервістів військовий квиток або тимчасове посвідчення військовозобов'язаного, у призовників - посвідчення про приписку до призовної дільниці), пред'являється до приймальної комісії особисто. Військово-обліковий документ особи, поданий в електронній формі, приймається, якщо в ньому відображено інформацію щодо взяття цієї особи на військовий облік у районних (міських) територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки, органах СБУ, відповідних підрозділах розвідувальних органів, що підтверджується шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром призовників,

військовозобов'язаних та резервістів та ЄДЕБО. Подання військово-облікового документа особами, які підлягають військовому обліку та перебувають на тимчасово окупованій території України, їх зарахування на навчання здійснюється з урахуванням пункту 34 Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1487.

- 5.6. Якщо вступником подано документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти, на підставі якого здійснюється вступ, без попереднього проведення процедури визнання, такий документ проходить валідацію відповідно до Порядку організації прийому до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти України та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства з використанням Єдиної міжвідомчої інформаційної системи України для іноземців та осіб без громадянства, які бажають навчатися у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 року № 758, протягом п'яти робочих днів. У разі негативного рішення щодо валідації іноземного документа про освіту приймальна комісія закладу вищої освіти відмовляє вступнику в допуску до конкурсного відбору на навчання для здобуття вищої освіти з встановленням заяві статусу «Відмовлено закладом освіти» (із зазначенням причини відмови) не пізніше ніж на наступний робочий день з дня прийняття відповідного рішення.
- 5.7. На підставі рішення заяві вступника присвоюється один з таких статусів: «Допущено до конкурсу (навчання за державним (регіональним) замовленням)»; «Відмовлено закладом освіти» (із зазначенням причини відмови).

6. Умови допуску до вступних іспитів для вступу в аспірантуру

- 6.1. Організацію прийому вступників до аспірантури Інституту здійснює приймальна комісія Інституту (далі – Приймальна комісія), головою якої є директор Інституту прикладної фізики НАН України.
- 6.2. Вимоги до складу, строків повноважень, обов'язків і умов роботи Приймальної комісії визначають у Положенні про Приймальну комісію Інституту, затвердженому наказом директора Інституту. Рішення приймальної комісії, прийняте у межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директором Інституту. Усі питання, пов'язані зі вступом до аспірантури Інституту, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях і оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.
- 6.3. Рішення приймальної комісії про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання до аспірантури ІПФ НАН України Приймальна комісія ухвалює 26 серпня 2026 року року за результатами розгляду особової справи та наукового реферату претендента або поданих ним наукових праць (за наявності).

Приймальна комісія може призначати додаткову співбесіду зі вступником. Якщо результати співбесіди і розгляд реферату зі спеціальності не дають підстав рекомендувати претендента до вступу в аспірантуру, його (претендента) не допускають до вступних іспитів.

- 6.4. Приймальна комісія може відмовити вступнику в допуску до складання вступних іспитів до аспірантури в разі неподання у встановлений термін усіх або окремих документів.
- 6.5. Особам, які працюють і які, за рішенням Приймальної комісії допущені до складання вступних іспитів до аспірантури, надають довідку для отримання додаткової оплачуваної відпустки з розрахунку 10 днів на кожний іспит згідно ст. 216 Кодексу законів про працю України.

7. Організація та проведення вступних іспитів до аспірантури та конкурсного відбору

- 7.1. Вступники до аспірантури Інституту складають вступні іспити зі спеціальності Е5 Фізика та астрономія (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з урахуванням обраного напрямку наукової підготовки та спеціалізації) з 26 серпня до 7 вересня 2026 року в усній формі.

Використання дистанційного формату допускається за рішення приймальної комісії для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території, та/або військовослужбовців та/або членів збірних команд України, які перебувають на змаганнях або навчально-тренувальному зборі за межами України.

У разі подання заяв на участь у вступному випробуванні особами з особливими освітніми потребами Інститут забезпечує відповідні умови для їхнього проходження.

Програми вступних випробувань розробляються групою забезпечення з провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, третій (освітньо-науковий) рівень, зі спеціальності Е5 Фізика та астрономія, затверджуються рішенням Вченої ради ІПФ НАН України та оприлюднюються на веб-сайті Інституту (<http://iap.sumy.org/aspirantura/index/applicant/>) не пізніше ніж за 2 місяці до початку вступної кампанії.

- 7.2. Додаткові вступні випробування (у формі співбесіди) для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста), призначають рішенням Приймальної комісії протягом трьох робочих днів від дня подання документів вступником. Повідомлення про таке рішення направляють вступникові не пізніше наступного робочого дня після прийняття документів для вступу. Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано»/«не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», його не допускають до наступного вступного іспиту і позбавляють права брати участь у конкурсі.
- 7.3. Вступний іспит до аспірантури проводить предметна комісія в складі не менше 3-5 осіб, яку призначає директор Інституту з числа провідних учених - докторів наук та кандидатів наук (докторів філософії).

Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступному іспиті іспити зі спеціальності Е5 Фізика та астрономія оцінюються за 200-бальною шкалою та визначаються, як середнє арифметичне оцінок відповідей на кожне питання екзаменаційного білету та оцінки за реферат.

Вступники, які отримали зі спеціальності оцінку нижче 120 балів до подальшого складання вступних випробувань та участі в конкурсі на навчання за державним замовленням не допускаються.

7.4. Вступним випробуванням до аспірантури надаються вагові коефіцієнти, які нормуються одиницею. Вступні випробування складаються з:

- вступний іспит зі спеціальності: ваговий коефіцієнт – 0,6;
- вступний іспит з англійської мови: ваговий коефіцієнт – 0,2;
- єдине вступне випробування з методології наукових досліджень: ваговий коефіцієнт – 0,2.

Крім того, при визначенні конкурсного балу також враховуються додаткові бали за наукові досягнення

Рейтинговий список вступників до аспірантури впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого.

7.5. Конкурсний відбір для вступу на навчання в аспірантурі здійснюється за результатами ЄВІ, ЄВВ, вступного іспиту із фізики та додаткових балів за навчальні та наукові досягнення вступника.

Конкурсний бал (КБ) вступника до аспірантури розраховується за такою формулою (за 100-бальною шкалою):

$$\text{КБ} = \text{ВІС} \times 0,6 + \text{ВІМ} \times 0,2 + \text{ЄВВ} \times 0,2; \text{ де:}$$

ВІС – оцінка вступного іспиту зі спеціальності з урахування додаткових балів за наукові досягнення;

ЄВВ – оцінка єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень; ВІМ – оцінка вступного іспиту ЄВІ з іноземної мови.

Додаткові бали за науковий доробок враховуються за останні 5 років, а саме: участь у науковій міжнародній конференції за обраною спеціальністю - 5 балів; публікація у науковому виданні, включеному до переліку наукових фахових видань України за обраною спеціальністю - 10 балів; публікація у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science за обраною спеціальністю - 30 балів.

При проведенні вступного іспиту зі спеціальності екзаменаційна комісія Інституту враховує додаткові бали за наукові досягнення вступника до аспірантури при виставленні загальної оцінки вступного іспиту зі спеціальності.

У разі встановлення додаткового оцінювання для осіб, які вступають для здобуття ступеня доктора філософії з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі, результати складання додаткового оцінювання не використовуються для розрахунку конкурсного балу, проте вступники, які не склали таке оцінювання, до подальшої участі у конкурсному відборі не допускаються.

- 7.6. Результати іспитів оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту. Протягом трьох робочих днів приймальній комісії можна подати апеляцію на результати випробувань, яку вона розглядає протягом одного робочого дня після подання. Результати вступних випробувань дійсні для вступу до аспірантури протягом одного календарного року. Повторне складання вступних іспитів не дозволяється.
- 7.7. Апеляції на результати вступних випробувань розглядає Апеляційна комісія ІПФ НАН України, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора ІПФ НАН України.
- 7.8. Роботи, виконані на вступних випробуваннях вступниками, які не були прийняті на навчання, зберігаються протягом одного року, потім знищуються, про що складається акт.

8. Умови зарахування до аспірантури

- 8.1. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника індивідуально:
  - зі списку вступників формується рейтинговий список рекомендованих до зарахування за конкурсом, який упорядковується за конкурсним балом – від більшого до меншого;
  - у списку вступників, рекомендованих до зарахування за конкурсом, зазначаються: прізвище, ім'я та по батькові; конкурсний бал вступника;
  - за наявності конкурсу більше 1 особи на місце, рейтингові списки та списки вступників, рекомендованих до зарахування, сформовані Приймальною комісією, оприлюднюються у повному обсязі на інформаційних стендах Приймальної комісії та веб-сайті Інституту (<http://iap.sumy.org/aspirantura/index/applicant/>).
- 8.2. Зарахування на загальних підставах проводиться за сумою конкурсних балів, отриманих за вступні іспити.
- 8.3. У разі одержання однакової кількості балів за результатами складання вступних іспитів переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники які:
  - отримали вищий бал за результатами складання іспиту з наукової спеціальності;
  - мають наукові публікації у фахових виданнях;
  - мають сертифікат міжнародного зразка з іноземної мови за професійним спрямуванням, що підтверджує рівень B2 або вище;
  - мають стаж роботи за фахом.
- 8.4. Рішення Приймальної комісії вступникам повідомляють протягом п'яти робочих днів від дати прийняття. Рішення про рекомендування до зарахування вступників на місця, що фінансуються за кошти державного бюджету, Приймальна комісія приймає у строк, визначений у п.4.8 цих Правил. Офіційним повідомленням про надання рекомендації до зарахування є лист про відповідне рішення від Приймальної комісії ІПФ НАН України (допускається відправлення електронною поштою).
- 8.5. Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора на підставі рішення Приймальної комісії. Накази про зарахування на навчання відповідно до списків вступників, рекомендованих до зарахування,

- оприлюднюються на інформаційному стенді Приймальної комісії в строки, встановлені п.4.8. цих Правил прийому.
- 8.6. Рішення Приймальної комісії про зарахування вступника може бути скасоване Приймальною комісією у разі виявлення порушень законодавства з боку вступника. Особи, які без поважних причин не приступили до занять в аспірантурі протягом 10 днів від дня їх початку, відраховуються, про що видається відповідний наказ директора Інституту.
  - 8.7. Вступники можуть бути відраховані з аспірантури Інституту за власним бажанням, про що видається відповідний наказ, а таким особам повертаються документи, подані ними. Зарахування на звільнене при цьому місце до початку навчальних занять відбувається протягом наступних п'яти робочих днів з урахуванням положень та вимог Правил прийому і може проводитись додатковий конкурсний відбір з числа осіб, які брали участь у конкурсі на цю спеціальність. При цьому накази про зарахування таких осіб формуються до 10 жовтня 2026 р.
  - 8.8. Особи, які вступають на навчання до аспірантури за державним замовленням повторно, після їх зарахування подають документ, що підтверджує повне або часткове відшкодування коштів до державного бюджету в розмірі, обчисленому в установленому порядку. Аспірант, який не подав зазначеного документа у визначений термін, підлягає негайному відрахуванню з числа здобувачів вищої освіти за держзамовленням.
  - 8.9. Розмір академічної стипендії аспірантам, які навчаються за держзамовленням, встановлюють згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення») та на підставі відповідних розпоряджень Президії НАН України. Іногородні аспіранти на підставі довідки з постійного місця реєстрації забезпечуються ліжко-місцем у гуртожитку.

Голова Приймальної комісії,
д.ф.-м.н., с.д.

Олександр ЛЕБЕДЬ

Секретар приймальної комісії
к.ф.-м.н.

Марина КОЛЕСНИК

ПОГОДЖЕНО: Вчений секретар Інституту,
к.ф.-м.н., с.н.с.

Олексій ВОРОШИЛО

Додаток 1
до Правил прийому до аспірантури
для здобуття ступеня доктора філософії
в Інституті прикладної фізики НАН України у 2026 році

**Спеціальність,
за якою оголошується прийом на навчання до аспірантури
для здобуття наукового ступеня**

Акредитація ОНП	Шифр галузі/ галузь знань	Спеціальність		Ліцензійний обсяг	Нормативний термін навчання
		Форма навчання			
		код	назва	денна	денна
Термін дії сертифіката про акредитацію освітньої програми - 10.06.2026 р.	Е/ Природничі науки, математика та статистика	Е5	Фізика та астрономія	5	4 роки